

TIN

Skrypt 7.

PJWSTK, 2011

Marcin Dąbrowski

mdabrowski@pjwstk.edu.pl

Wprowadzenie

PHP (PHP Hypertext Preprocessor) jest językiem skryptowym (zagnieżdżanym w HTML), wykonywanym po stronie serwera. Rozwiązanie takie, określane jako styl SSI (Server Side Includes – od historycznie wcześniejszej technologii zakładającej wstawianie do strony serwerowych elementów skryptowych), jest obecnie najpopularniejsze z uwagi na jego produktywność.

Cel przetwarzania strony PHP = wyprodukowanie na żądanie klienta dokumentu HTML.

Ułatwienie polega na tym, że zamiast programować generowanie całej treści strony, można jej statyczne elementy napisać jak statyczny HTML, zaś dynamiczne – wkomponować w postaci skryptu w tę strukturę..

Ćwiczenia

ĆWICZENIE A – PODSTAWY PHP

PRE: Wszystkie ćwiczenia z obecnego skryptu można przećwiczyć przy pomocy szkolnego serwera WWW. W tym celu należy utworzyć plik test.php i umieścić w folderze public_html na dysku Z:. Sprawdzenie działania strony możliwe jest przez przeglądarkę z adresu:

[www.users.pjwstk.edu.pl/~s9999\[numer_albumu\]/test.php](http://www.users.pjwstk.edu.pl/~s9999[numer_albumu]/test.php)

1. Sprawdzamy działanie procesora PHP: tworzymy prostą stronę HTML (nagłówek i ciało), jednak zapisujemy ją z rozszerzeniem .php. W obszarze BODY umieszczamy skrypt PHP, „opakowany” w następujący znacznik: `<?php ... ?>`. Wewnątrz umieszczamy polecenie `echo 'Dowolny tekst';`
2. Zadeklaruj zmienną i sprawdź jej użycie:
  - wyświetlenie zmiennej w tekście polecenia echo;
  - instrukcja warunkowa oparta o wartość tej zmiennej;
3. Zapoznaj się z różnicą pomiędzy stosowaniem w poleceniu echo „cudzysłów” i „apostrofów”. Wprowadź jeszcze jedną instrukcję `if (...){ }else { }`, tym razem przeplatając ją statycznym HTML (tzn. zamykamy znacznik skryptu przed zakończeniem instrukcji, a dalej otwieramy nowy dla jej dalszej części).
4. Spróbuj też wstawić znacznik HTML (np. `<I>...</I>`) do wnętrza łańcucha wyświetlanego komendą echo.
5. Wyświetl aktualny czas, korzystając z funkcji `date()`. Wymaga ona parametru określającego format daty – np. H:i. Pełna lista poleceń formatujących:
<http://pl.php.net/manual/pl/function.date.php>
6. Korzystając z ww. poleceń wyświetl datę w postaci 2011.12.31. Poniżej, wyświetl czas w postaci „9:33 [am]”.

ĆWICZENIE B – FORMULARZE I PRZESYŁANIE DANYCH

1. Sporządź formularz HTML zawierający 2 lub 3 pola tekstowe (np. z danymi osobowymi) oraz przycisk Submit. Ustal zachowanie „Submit” (atrybut „action”) jako otwarcie nowej strony: wynikZgloszenia.php z przekazaniem (metodą GET lub POST) zawartości formularza.
2. Budowę strony wynikZgloszenia.php rozpocznij od pustego szkieletu dokumentu HTML zawierającego nagłówek: „Potwierdzenie zgłoszenia”. Początkowo w powyższym formularzu wybierz tryb GET, aby już przy takim „pustym” dokumencie być w stanie sprawdzić, czy parametry są właściwie przekazywane (wyświetlą się w adresie URL w przeglądarce).
3. Rozbuduj przykład do typowej rejestracji podstawowych danych osobowych. Postaraj się przećwiczyć wszystkie podstawowe kontrolki formularza.
4. Zapoznaj się ze sposobem sięgania do przekazanych parametrów z poziomu skryptu i wyświetl wyniki w postaci podsumowania rejestracji użytkownika.

ĆWICZENIE C – INCLUDE I PLIKI

1. Ważną możliwością dla skutecznego zarządzania treścią i kodem jest funkcja importowania (wstawiania) zawartości innego pliku. Służy temu funkcja require(nazwaPliku). Użyj ww. funkcji dla ujednoczenia np. górnego paska swoich stron. Projekt zawartości tych wstawianych dostosuj do dokładnego miejsca w strukturze strony, w którym chcesz je umieszczać.
2. Sprawdź wywołanie własnej funkcji napisanej w php a zadeklarowanej w osobnym pliku .inc
3. Przygotuj plik linki.txt, w którym umieścisz (w kolejnych wierszach) kilka wpisów w postaci: adres URL strony, średnik, krótka nazwa strony mogąca zawierać spacje. Niech przy każdym wczytaniu strony wykonywane będzie losowanie linku do wyświetlenia, czyli:
  - załadowanie tego pliku do tablicy
  - wylosowanie indeksu w tej tablicy (funkcja rand(dolZakresu, goraZakresu)).
  - wygenerowanie znacznika A z odpowiednią wartością atrybutu HREF oraz odpowiednim tekstem wewnątrz znacznika.
4. Uzupełnij mechanizm o możliwość przekazania parametru. Niech żądanie test.php?id=5 generuje stronę dla piątego linku w pliku.

ĆWICZENIE D – GALERIA

1. Przygotuj stronę internetową która będzie potrafiła wyświetlić wszystkie zgromadzone na serwerze obrazy. Stwórz stronę galery.php, która podczas generowania wynajdzie wszystkie pliki .jpg zgromadzone w folderze „images” i wygeneruje listę ich miniatur (wystarczy narzucenie max-width, max-height w atrybucie style (CSS)).
2. Kliknięcie na którąś z miniatur oznacza otwarcie strony galery.php z parametrem img=nazwapliku i wówczas poza listą miniatur zostanie wyświetlona pełna wersja grafiki.

ĆWICZENIE E – SESJE

Sesje umożliwiają zapisanie stanu interakcji klienta z serwerem pomiędzy poszczególnymi wywołaniami. Zapewniają wyższy poziom abstrakcji, niż alternatywne rozwiązania oparte na cookies lub przekazywaniu ukrytych parametrów.

OBSŁUGA SESJI W PHP:

A) USTANOWIENIE SESJI: `session_start();`

Utworzenie nowej sesji lub załadowanie zmiennych dla już istniejącej sesji.

UWAGA! FUNKCJA DOSTĘPU DO SESJI, PODOBNIEM JAK FUNKCJA DODAJĄCA NAGŁÓWEK HTTP - `HEADER('TREŚĆ NAGŁÓWKA')`; MUSZĄ BYĆ W KODZIE STRONY WOŁANE ODPOWIEDNIO WCZEŚNIE, T.J. PRZED KOMPONOWANIEM CIAŁA DOKUMENTU. JEST TO SPOWODOWANE TYM, ŻE FUNKCJE TE TWORZĄ ODPOWIEDNIE NAGŁÓWKI GENEROWANEJ ODPOWIEDZI HTTP ZNAJDUJĄCE SIĘ PRZED CIAŁEM DOKUMENTU.

B) USTAWIENIE ZMIENNYCH SESJI: `$_SESSION['nazwaZmiennej']=wartość;`

C) SPRAWDZANIE OBECNOŚCI ZMIENNEJ SESJI: `isset($_SESSION['nazwaZmiennej']);`

D) ODCZYTANIE ZMIENNYCH SESJI: `$_SESSION['nazwaZmiennej'];`

E) WYREJESTROWANIE ZMIENNEJ: `$_SESSION['nazwaZmiennej']=NULL;`

F) WYREJESTROWANIE WSZYSTKICH ZMIENNYCH: `session_unset();`

G) ZNISZCZENIE SESJI: `session_destroy();`

ZADANIE:

1. Utwórz stronę `Dodaj.html` z formularzem zawierającym pole tekstowe i przyciskiem zatwierdzania (`type = submit, value = Dodaj`). Jako stronę docelową formularza określ stronę `podsumuj.php`.
2. Załóżmy, że powyższa strona ma służyć użytkownikowi do dodawania nazw produktów do listy.
3. Strona `podsumuj.php` powinna dodawać nowo przekazany parametr do tablicy przechowywanej w zmiennej sesji (dostępnej poprzez np. `$_SESSION['produkty']`).
Uwaga – ponieważ już sama `$_SESSION` jest tablicą, to dostęp do poszczególnych nazw produktów będzie realizowany przez tablicę zagnieżdżoną. Tzn. np. `$_SESSION['produkty'][0]` da nam dostęp do pierwszej z dodanych nazw produktów.
4. Następnie strona `podsumuj.php` powinna wypisywać nazwy wszystkich dodanych produktów.
5. Powinna też udostępniać hiperłącze umożliwiające powrót do strony `Dodaj.html`. Przechodzimy pomiędzy tymi stronami kilkakrotnie i sprawdzamy, czy mechanizm sesji umożliwił nam zapamiętanie wprowadzonych w poprzednich podejściach nazw.
6. Rozszerz możliwości formularza tak by możliwe było podanie zarówno nazwy produktu jak i ilości. Uwzględnij te dane przy zapisie produktów do sesji i wyświetlaniu listy zakupów.